

**Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej
przeprowadzona w Urzędzie Gminy Boćki przez inspektorów
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku**

Ustalenia kontroli zostały zawarte w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 02 lipca 2021 roku (znak: RIO.I.6001-4/21), o treści jak niżej:

**Pani
Dorota Kędra-Ptaszyńska
Wójt Gminy Boćki**

W wyniku kompleksowej kontroli gospodarki finansowej gminy Boćki za 2020 r. i inne wybrane okresy, przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Boćki na podstawie art. 1 ust. 1 oraz art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, którego egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Zakresem kontroli objęto regulacje wewnętrzne dotyczące ustroju i funkcjonowania gminy oraz jej jednostek organizacyjnych, funkcjonowanie kontroli zarządczej, prowadzenie rachunkowości, gospodarkę pieniężną i rozrachunki, realizację wybranych rodzajów dochodów i wydatków, w tym osiąganie przez jednostki samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm.), udzielanie zamówień publicznych, realizację zadań zleconych i w ramach porozumień, gospodarowanie składnikami majątku, rozliczenia budżetu z jednostkami organizacyjnymi.

Badając dokumentację opisującą zasady rachunkowości przyjęte w Urzędzie Gminy, w świetle przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia

13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), stwierdzono, że zakładowy plan kont dla budżetu nie przewiduje konta 240 „Pozostałe rozrachunki”. Przewidziano natomiast prowadzenie w ewidencji budżetu konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia”. Mając na uwadze opis treści ekonomicznej konta 245 zawarty w załączniku nr 3 do rozporządzenia, jego prowadzenie przy braku konta 240 nie zapewnia, iż wszystkie rozrachunki występujące w ewidencji budżetu będą mogły być zaewidencjonowane zgodnie z przepisami rozporządzenia. Konto 245 służy bowiem do ewidencji wpłaconych na rachunki bankowe jednostki a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych i innych tytułów. Przyjęty wykaz kont rozrachunkowych – pomijający konto 240 – powoduje więc, że nie jest możliwe zaksięgowanie zgodnie z treścią ekonomiczną kont np. takiej operacji jak mylne obciążenie rachunku budżetu. Zgodnie zaś z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia konto 240 w księgach budżetu służy do ewidencji rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków podlegających ujęciu na innych kontach zespołu 2 – str. 5-6 i 11 protokołu kontroli.

Kontrola prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym dokonywanych w nich zapisów i dowodów stanowiących ich podstawę, przeprowadzona pod kątem zgodności z przepisami ustawy o rachunkowości, rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont... i przepisami wewnętrznymi jednostki, wykazała, że:

a) nie zachowano w pełni zasady ciągłości określonej w art. 5 ustawy, co wynika z analizy sald na koncie 800 „Fundusz jednostki”; dane bilansu otwarcia na tym koncie na 2020 r. są inne niż bilans zamknięcia na koniec 2019 r. W bilansie zamknięcia za 2019 r. na koncie 800 wykazano saldo dwustronne – co jest sprzeczne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi załącznikiem nr 3 do rozporządzenia – natomiast bilans otwarcia na 2020 r. wykazano na koncie 800-3 (nie przewidzianym zakładowym planem kont) jako persaldo sald Wn i Ma konta 800 na koniec 2019 r.; konto 800 wykazuje saldo dwustronne także na koniec 2020 r. – str. 7-8 protokołu kontroli;

- b) w ramach konta 901 „Dochody budżetu” prowadzono konto 901-6 „Budżet państwa dochody zadania zlecone”, które było wykorzystywane przy ewidencjonowaniu operacji dotyczących realizacji dochodów z zadań zleconych w części przypadającej budżetowi państwa (obroty na nim w 2020 r. wyniosły 17.680 zł). Zgodnie opisem konta 901 zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia służy ono do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a zatem błędny jest sposób ewidencji dochodów Skarbu Państwa, który przewiduje wykorzystywanie do tych operacji konta 901 – str. 12 i 16 protokołu kontroli;
- c) na koncie 130-10 prowadzonym w ramach konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, służącym do ewidencji operacji na rachunku bankowym, za pośrednictwem którego dokonywane są wydatki Urzędu, nie dokonywano technicznego zapisu ujemnego dla operacji zwrotu udzielonych z budżetu gminy dotacji (zwrotów wydatków) – łącznie w 2020 r. dotyczyło to kwoty 69.767,75 zł. Naruszono w ten sposób zasady ewidencji na koncie 130 określone załącznikiem nr 3 do rozporządzenia i zakładowym planem kont Urzędu wymagające zachowania czystości obrotów – str. 15 i 144 protokołu kontroli;
- d) nieprawidłowo ustalono na koniec 2020 r. salda na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 226 „Długoterminowe należności budżetowe”. Ewidencjonowano na nich należności z tytułu nienależnie pobranych w latach ubiegłych zasiłków wychowawczych i pielęgnacyjnych. Spłata tych należności została rozłożona na raty decyzjami Wojewody Podlaskiego. Przy dokonywaniu zapisów nie uwzględniano obowiązującego od 2018 r. zmienionego opisu funkcjonowania konta 226, z którego wynika, że zasady ewidencyjnego zaliczania należności do długoterminowych w jednostkach budżetowych są takie same jak wynikające z art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c) ustawy o rachunkowości, tj. krótkoterminowy charakter posiadają należności, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. W efekcie z konta 226 na konto 221 nie przeniesiono pod datą 31 grudnia 2020 r. należności z tego tytułu przypadających do zapłaty w 2021 r. w łącznej kwocie 1.965,45 zł – str. 27-28 protokołu kontroli;
- e) na koncie 226 poza rozłożonymi na raty należnościami z tytułu nienależnie pobranych zasiłków wychowawczych i pielęgnacyjnych ujęto też bezpodstawnie rzekomą należność długoterminową z tytułu opłaty za trwały zarząd od Centrum Integracji Społecznej w Boćkach, ustanowiony na podstawie decyzji o oddaniu nieruchomości w trwały zarząd na czas określony do 31 marca 2022 r. Kwota ta stanowiła sumę opłat za trwały zarząd przypadających za 2021 r. oraz

proporcjonalnie za część 2022 r. Opłata za trwały zarząd ma charakter roczny – art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, ze zm.) – i w związku z tym nie może być ujmowana w księgach jako należna za cały okres oddania w trwały zarząd w momencie wydania decyzji, lecz powinna być przypisywana zapisem Wn 221 – Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” na początku każdego roku w wysokości należnej za ten rok. Ponadto przyjęty sposób ewidencjonowania rzekomo istniejących należności z opłat za trwały zarząd za lata przyszłe – niezależnie od braku podstaw do ich ujmowania w księgach – był obarczony tym samym błędem co wskazany w poprzednim punkcie w kwestii momentu przenoszenia należności z konta 226 na konto 221 – str. 31 protokołu kontroli;

f) zobowiązanie gminy Boćki wobec urzędu skarbowego w kwocie 542,17 zł oznaczające podatek VAT do opłacenia na podstawie deklaracji VAT-7 gminy Boćki za grudzień 2020 r. (po zaokrągleniu w deklaracji 543 zł) zostało wykazane po stronie Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu” w ewidencji budżetu. Rozrachunki z tytułu podatku VAT prowadzono też w ewidencji Urzędu Gminy na kontach 225 „Rozrachunki z budżetami” i 240 „Pozostałe rozrachunki”. Konto 225-1 na koniec 2020 r. wykazywało saldo Ma 542,17 zł, dublując zobowiązanie z ewidencji budżetu. W kwocie odpowiadającej temu zobowiązaniu wykazano ponadto bezpodstawnie rzekomą należność po stronie Wn konta 240 w ewidencji Urzędu. Prawidłowo należało pod datą 31 grudnia 2020 r. wyksięgować te salda zapisem Wn 225-1 – Ma 240, gdyż nie oznaczają one zobowiązań i należności Urzędu; zobowiązanie gminy wobec US wynikało zaś już z konta 224 w ewidencji budżetu. Zawyżone o 542,17 zł należności i zobowiązania wykazano w bilansie Urzędu – str. 30-31 i 33 protokołu kontroli;

g) nie naliczano i nie ujmowano w księgach należnych gminie odsetek z tytułu dzierżawy działki nr 1046/6 o pow. 2.000 m² oraz budynku murowanego o kubaturze 661 m³. Naruszono tym samym m.in. § 11 rozporządzenia. Zgodnie z umową kwartalny czynsz dzierżawny w 2020 r. wynosił 2.500 zł miesięcznie + VAT i był wnoszony z niewielkimi przekroczeniami terminu płatności – str. 47 protokołu kontroli;

h) na dzień 31 grudnia 2020 r. dwa konta analityczne prowadzone w ramach konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” wykazywały salda inwestycji rozpoczętych, mimo że istniały podstawy do zwiększenia na koncie 011 „Środki trwałe” wartości środków trwałych (dróg) w związku z zakończeniem

realizowanych robót. Ustalenie to dotyczyło wykonania dokumentacji, zjazdów i chodnika na ul. Wschodniej w latach 2018-2020 (wartość 53.411,80 zł) oraz dokumentacji i zjazdów odcinka ul. Akacyjowej w 2018 r. (wartość 32.843,48 zł). W trakcie kontroli, pod datą 31 marca 2021 r., wartość tych nakładów przeniesiono na konto 011 – str. 139 protokołu kontroli;

i) nie przestrzegano regulacji wewnętrznych określających zasady prowadzenia ewidencji rzeczowych składników aktywów obrotowych (materiałów), według których „paliwo do samochodów będących własnością jednostki i opał w momencie zakupu odnosi się w koszty. Na koniec roku nanosi się stan wartości materiałów wg przeprowadzonej inwentaryzacji (...)”. Postępowanie niezgodnie z tymi przepisami miało miejsce w przypadku ewidencji węgla w świetlicy Jakubowskie. Zakup węgla do tej świetlicy ujmowano bowiem na koncie 310 „Materiały” i prowadzono ewidencję analityczną ilościowo-wartościową – str. 139-140 protokołu kontroli;

j) zakup składników majątkowych stanowiących pierwsze wyposażenie Centrum Integracji Społecznej o wartości 19.902,35 zł (m.in. pilarka spalinowa, kosa, sprzężarka, nożyce) oraz przekazanie ich tej jednostce zaksięgowano zapisami Wn 013 „Pozostałe środki trwałe” – Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych...” oraz Wn 072 – Ma 013. Z ustaleń kontroli wynika, że nie nastąpiło przekazanie zakupionych składników majątkowych do używania w Urzędzie Gminy i z tego względu nie należało dokonywać ich jednorazowego umorzenia w księgach Urzędu – str. 135 protokołu kontroli.

Analiza danych zawartych w ewidencji szczegółowej dochodów wykazała, że do dochodów w par. 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych...” kwalifikowano dochody z opłat za sprzedaż ciepła dla właścicieli lokali mieszkalnych (wcześniej będących własnością gminy i wynajmowanych). Wpływy z tego tytułu nie dotyczyły zatem czynszu najmu i w związku z tym powinny być ujmowane w par. 0830 „Wpływy z usług” lub 0970 „Wpływy z różnych dochodów” – str. 49-51 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli sporządzania sprawozdawczości budżetowej na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań

jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) stwierdzono, że:

a) w sprawozdaniu Rb-27S za 2020 r. w kol. 8 „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 22.230.919,10 zł, która została ustalona niezgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 5, ust. 2 pkt 1 i 2, ust. 4 pkt 4 i ust. 5 pkt 3 załącznika nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Prawidłowo dochody otrzymane powinny wynosić 22.237.457,10 zł, czyli być wyższe o kwotę 6.538 zł odpowiadającą dotacjom zwróconym do PUW w styczniu 2021 r. – str. 16-17 protokołu kontroli;

b) w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S GOPS za 2020 r. dochody stanowiące udział gminy w dochodach z zadań zleconych w łącznej kwocie 167,04 zł wykazano w paragrafach 0690 „Wpływy z różnych opłat” i 0830 „Wpływy z usług”, zamiast w par. 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”. Ujęcie tych dochodów w par. 2360 sprawozdania jednostkowego Rb-27S jest warunkiem późniejszego sporządzenia sprawozdania zbiorczego Rb-27S na podstawie danych sprawozdań jednostkowych, jak tego wymaga ogólna zasada z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania jednostkowego GOPS miało wpływ na prawidłowość danych sprawozdania zbiorczego Rb-27S. Jak wynika z treści sprawozdań załączonych do protokołu kontroli, kwotę 163,82 zł w rozdz. 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze” wykazano w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S w prawidłowym paragrafie 2360 – naruszając jednak zasady sporządzania sprawozdań zbiorczych, w jednostkowym sprawozdaniu była bowiem ujęta w par. 0830 – natomiast kwotę 3,22 zł w rozdz. 85503 „Karta Dużej Rodziny” wykazano w sprawozdaniu zbiorczym tak samo jak w jednostkowym – w par. 0690, tj. w błędnej podziałce, mimo że według danych sprawozdania Rb-27ZZ kwota ta dotyczyła udziału gminy w dochodach z zadań zleconych a więc powinna być zaprezentowana w par. 2360 – str. 18-20 protokołu kontroli, załącznik nr 1/1 do protokołu kontroli;

c) w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzonym przez Urząd Gminy za 2020 r. wykazano dochody wykonane na kwotę 22.078,54 zł. Ponadto wypełniono kolumnę „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” kwotą 4.398,46 zł a w kol. 8 „Dochody przekazane” wstawiono kwotę 17.680,08 zł, odpowiadającą dochodom z zadań zleconych w części stanowiącej dochody

budżetu państwa. Naruszono tym samym zasady sporządzania jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ, zgodnie z którymi w sprawozdaniach tych nie wykazuje się danych w kolumnie dotyczącej dochodów potrąconych na rzecz gminy, zaś kwota w kolumnie „Dochody przekazane” powinna odpowiadać dochodom przekazanym na rachunek budżetu gminy – § 6 ust. 1 pkt 4 i 6 załącznika nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Sposób wypełnienia omawianych pozycji w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu Gminy Boćki był właściwy prezentacji danych w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ (§ 6 ust. 2 załącznika nr 36 do rozporządzenia) – str. 19 protokołu kontroli.

Kontrola dochodów z opłat za użytkowanie wieczyste wykazała, że w wyniku aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste działki nr 1019/3 w Boćkach od 1 stycznia 2020 r. ustalono ją na 654,45 zł, podczas gdy poprzednia opłata wynosiła 792 zł. W myśl art. 77 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, jeżeli wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, aktualizacji nie dokonuje się. W efekcie w 2020 i 2021 r. ustalono tę opłatę w wysokości niższej o 137,55 zł od należnej (łącznie zaniżenie o 275,10 zł). Wyjaśniła Pani, że *niepoprawna aktualizacja opłaty spowodowana została nieumyślnym błędem. Wójt Gminy wyda postanowienie prostujące. W związku z tym zostanie wystawiona faktura uwzględniająca różnicę obniżonej kwoty* – str. 45 protokołu kontroli.

Ponadto niewłaściwie obliczono opłatę za użytkowanie wieczyste działki nr 1349/1 w Boćkach. Po aktualizacji dokonanej w 2019 r. opłatę ustalono na 600,57 zł, podczas gdy poprzednia opłata wynosiła 151 zł. W związku z tym, iż zaktualizowana opłata przewyższała ponad dwukrotnie dotychczasową opłatę, na 2020 r. ustalono opłatę jako dwukrotność dotychczasowej – 302 zł a na 2021 r. w wysokości 600,57 zł, tj. wynikającej bezpośrednio z wartości po aktualizacji. Naruszono w ten sposób art. 77 ust. 2a ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym w takim przypadku w pierwszym roku po aktualizacji opłatę roczną ustala się w wysokości odpowiadającej dwukrotności dotychczasowej opłaty rocznej a dalej następuje rozłożenie pozostałej kwoty ponad dwukrotność dotychczasowej opłaty (nadwyżki) na dwie równe części, które powiększają opłatę roczną w następnych dwóch latach. Opłata roczna w trzecim roku od aktualizacji jest równa kwocie wynikającej z tej aktualizacji. W kwestii sposobu ustalania

wysokości opłaty w poszczególnych latach po aktualizacji stanowisko zajął kilkakrotnie Sąd Najwyższy (uchwała z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt III CZP 110/12; wyrok z dnia 21 maja 2014 r., sygn. akt II CSK 451/13; wyrok z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt V CSK 5/13): w przypadku, gdy zaktualizowana wysokość opłaty osiągnie próg wyznaczony w przytoczonym przepisie, użytkownik wieczysty w drugim roku od aktualizacji wnosi opłatę w wysokości stanowiącej sumę dwukrotności dotychczasowej opłaty i połowy nadwyżki ponad dwukrotność tej opłaty, a w trzecim roku od aktualizacji wnosi opłatę w wysokości stanowiącej sumę opłaty ustalonej w drugim roku i połowy nadwyżki ponad dwukrotność dotychczasowej opłaty. Uzasadniając to stanowisko, Sąd Najwyższy podkreślił, że przy zastosowaniu wskazanej metody w trzecim roku od aktualizacji opłata osiąga wysokość wynikającą z aktualizacji, co oznacza, że zdanie trzecie art. 77 ust. 2a ustawy jest w istocie pozbawione znaczenia normatywnego, potwierdza bowiem tylko to, co wynika ze zdania drugiego. Prawidłowo zatem należało w 2021 r. ustalić opłatę w kwocie 451,29 zł, jako 302 zł + 149,29 zł (czyli ½ nadwyżki pomiędzy 302 zł a 600,57 zł), a dopiero w 2022 r. opłata powinna wynosić 600,57 zł. Opłata pobrana za 2021 r. została w ten sposób zawyżona o 149,28 zł – str. 45-46 protokołu kontroli.

Obowiązujące w 2021 r. umowy najmu lokali socjalnych były zawarte na czas nieokreślony, wbrew art. 23 ust. 1 ustawy 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611, ze zm.), według którego umowę najmu lokalu socjalnego zawiera się na czas oznaczony. Dotyczy to również przedłużenia umowy najmu lokalu socjalnego, uregulowanego w art. 23 ust. 3 ustawy, w myśl którego umowę najmu lokalu socjalnego można po upływie oznaczonego w niej czasu przedłużyć na następny okres, jeżeli najemca nadal znajduje się w sytuacji uzasadniającej zawarcie takiej umowy. Ograniczenie dotyczące czasu obowiązywania umów potwierdza także ogólna zasada dotycząca najmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy wyrażona w art. 5 ust. 2 ustawy, zgodnie z którą umowy o odpłatne używanie lokalu zawiera się wyłącznie na czas nieoznaczony z wyjątkiem lokali socjalnych oraz lokali oddawanych w najem w związku ze stosunkiem pracy. W trakcie kontroli zawarto aneksy do umów najmu lokali socjalnych, które określiły czas trwania najmu na okres od 1 maja 2021 r. do 30 kwietnia 2024 r. Stwierdzone w czasie kontroli obowiązywanie w

dalszym ciągu umów najmu lokali socjalnych zawartych na czas nieokreślony było wynikiem niewykonania wniosku pokontrolnego wystosowanego po poprzedniej kontroli kompleksowej gminy Boćki do pełniącego wówczas funkcję Wójta Gminy Boćki Stanisława Charytona – str. 48-49 protokołu kontroli.

Gmina Boćki zawarła umowę o administrowanie wodociągami z przedsiębiorstwem Wodociągi Podlaskie sp. z o.o. na czas nieokreślony od 1 stycznia 2018 r. Przedmiotem umowy jest realizacja zadań zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy. Aneksiem do umowy z 5 kwietnia 2020 r. ustalono, iż z tytułu administrowania powierzonymi urządzeniami Wodociągi wnosić będą odpłatność w wysokości 1.200 zł brutto miesięcznie, na podstawie faktury wystawionej po zakończeniu każdego kwartału w terminie 14 dni. Z umowy nie wynika, w jakim terminie faktura ma być płatna – czy 14 dni po wystawieniu, czy też 14 dni po jej otrzymaniu przez kontrahenta. W praktyce termin płatności wskazywano w fakturach. Na podstawie danych podanych na str. 51 protokołu kontroli można stwierdzić, że praktyka w sposobie określania terminu płatności nie była jednolita.

W zakresie zagadnienia opłat za zajęcie pasa drogowego kontrolą objęto m.in. przestrzeganie art. 40 ust. 10 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470, ze zm.), zgodnie z którym zajęcie pasa drogowego o powierzchni mniejszej niż 1 m² lub powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego lub urządzenia mniejszej niż 1 m² jest traktowane jak zajęcie 1 m² pasa drogowego. Przepis ten nie został zastosowany w treści decyzji BGK.7015.1.2020 z dnia 13 stycznia 2020 r. na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej przez PGE Dystrybucja SA, którą ustalono odpłatność za każdy pełny rok na poziomie 3 zł, jako iloczyn powierzchni zajęcia (0,075 m²) i stawki 40 zł za 1 m². Według art. 40 ust. 10 ustawy opłata za rok powinna wynosić 40 zł (za 2020 r. proporcjonalnie do okresu zajęcia – 35,75 zł). W efekcie opłatę zaniżono o 35,75 zł za 2020 r. i o 37 zł za każdy następny pełny rok umieszczenia urządzenia – str. 52 protokołu kontroli.

W toku kontroli dochodów budżetu gminy badaniu poddano również dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych, dla których organem podatkowym pierwszej

instancji, w myśl art. 13 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, ze zm.), jest Pani Wójt. Kontrola prowadzona była w szczególności pod kątem prawidłowości i powszechności poboru dochodów, windykacji zaległości podatkowych oraz rachunkowości podatkowej, w tym rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych, co doprowadziło do następujących ustaleń.

W latach 2019 i 2020 organ podatkowy nie przeprowadzał kontroli podatkowych, co stanowi naruszenie ustawowych obowiązków wynikających z treści art. 281 Ordynacji podatkowej. Należy mieć na uwadze, że ustawodawca poprzez podmiotowy przepis dał organowi podatkowemu kompetencje mające charakter powinności do weryfikowania sposobu wywiązywania się podatników z obowiązków wynikających z przepisów materialnego prawa podatkowego. Zaniechanie przeprowadzania kontroli stanowi zatem naruszenie przywołanego przepisu oraz skutkuje tym, iż organ podatkowy nie pozyskuje informacji dotyczących przedmiotów opodatkowania tracąc możliwość porównania ich ze złożonymi informacjami (deklaracjami) podatkowymi. Ustalenia kontroli wskazują również, że baza informacji, do których ma dostęp kontrolowana jednostka za pomocą internetu, nie zawiera danych o budynkach i budowlach posiadanych przez podatników z terenu gminy. A zatem organ podatkowy ma ograniczony dostęp do danych niezbędnych przy naliczaniu podatku od nieruchomości – np. powierzchni użytkowej budynków lub posiadanych budowli podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Dokumentacja kontrolna byłaby w związku z tym przydatnym uzupełnieniem akt podatkowych, które są wykorzystywane podczas przeprowadzania czynności sprawdzających. Zgodnie bowiem z art. 272 Ordynacji podatkowej organ podatkowy jest zobligowany do weryfikowania wpływających dokumentów pod kątem ich zgodności ze stanem faktycznym. Zweryfikowanie takich parametrów jak wartość budowli, powierzchnia użytkowa budynków i gruntów nie jest możliwe w oparciu o zapisy ewidencji gruntów i budynków. Dokonać tego można jedynie poprzez pozyskiwanie dokumentacji technicznej lub księgowej posiadanej przez podatnika. Zaniechanie przeprowadzania kontroli było podnoszone również w czasie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy Boćki przeprowadzonej w 2017 r., kiedy to stwierdzono, iż organ podatkowy nie dokonywał kontroli podatkowych w latach 2013-2016 r. Wniosek o przestrzeganiu przepisów Ordynacji podatkowej w zakresie przeprowadzania kontroli podatkowych oraz czynności sprawdzających był przedmiotem

wystąpienia pokontrolnego. Według złożonych wyjaśnień nie wykonywanie kontroli podatkowych było spowodowane trudnościami kadrowymi – str. 54-55 protokołu kontroli.

W zakresie należności z tytułu podatku rolnego od osób prawnych stwierdzono, że podatnik wskazany na str. 57 protokołu kontroli posiada grunty we współwłasności z osobami fizycznymi. W myśl art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 333) jeżeli grunty, o których mowa w art. 1, stanowią współwłasność lub znajdują się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowią odrębny przedmiot opodatkowania podatkiem rolnym, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach (posiadaczach). Natomiast art. 6 ust. 10 ustawy nakazuje, iż w przypadku gdy grunty stanowią współwłasność lub znajdują się w posiadaniu osób fizycznych oraz osób prawnych, jednostek organizacyjnych, w tym spółek, nieposiadających osobowości prawnej – osoby fizyczne składają deklarację na podatek rolny oraz opłacają podatek na zasadach obowiązujących osoby prawne. Wskazany podatnik oraz osoby fizyczne będące współwłaścicielami tych gruntów nie złożyły wymaganych deklaracji podatkowych.

Kontrolą objęto realizację dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych. W jej wyniku stwierdzono okoliczności wskazujące na możliwość wystąpienia nieprawidłowości naruszających przymioty powszechności i prawidłowości realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych wynikających z przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170). Dotyczą one w szczególności podstaw opodatkowania deklarowanych przez podatników w kontekście danych dostępnych na portalach internetowych – str. 60-64 protokołu kontroli.

Kontrola objęła również należności z tytułu podatku rolnego, leśnego oraz od nieruchomości w grupie podatników osób fizycznych. Według opisu znajdującego się na str. 64-77 protokołu kontroli stwierdzono nieprawidłowości stanowiące naruszenie wskazanych przepisów ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888, ze zm.). Skutkowało to w opisanych w protokole kontroli przypadkach zaniżeniem należności podatkowych w kwocie 30.810 zł oraz ich zawyżeniem na kwotę 74 zł. Na zaniżenie złożyła się głównie

kwota 25.080 zł niewymierzonego podatku od nieruchomości za grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, które opodatkowano podatkiem rolnym.

Podsumowując wyżej opisane nieprawidłowości w wymiarze podatków rolnego, leśnego oraz od nieruchomości należy jednocześnie wskazać, iż opodatkowanie gruntów wspólnoty małżeńskiej wraz z gruntami będącymi wyłączną własnością małżonków stanowi naruszenie art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, który stwierdza, że jeżeli grunty, o których mowa w art. 1, stanowią współwłasność lub znajdują się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowią odrębny przedmiot opodatkowania podatkiem rolnym, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach (posiadaczach). Natomiast niezłożenie przez podatników informacji podatkowej na podatek leśny stanowi naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym, który stanowi, że osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 7, są obowiązane złożyć organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia lasu, informacje o lasach, sporządzone na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku w podatku leśnym, lub o zaistnieniu zmian, o których mowa w art. 5 ust. 4.

Badaniu poddano deklarację podatkową złożoną przez Urząd Gminy w Boćkach. W jego wyniku stwierdzono, że:

- a) opodatkowano 36.400 m² gruntów stawką przewidzianą dla gruntów pozostałych deklarując wartość podatku od nieruchomości w kwocie 18.200 zł. Kontrola ustaliła, iż są to głównie grunty sklasyfikowane symbolami „dr” oraz „tr” o rodzaju władania „posiadanie samoistne”. Ponadto w trakcie trwania kontroli pozyskano informacje, iż wyżej wymieniona powierzchnia gruntów uchwałami Rady Gminy Boćki została zakwalifikowana do kategorii dróg gminnych publicznych. W rezultacie na podstawie uzyskanej dokumentacji należy stwierdzić, iż kontrolowana jednostka zawyżyła powierzchnię deklarowanych gruntów o 36.400 m² a co za tym idzie zawyżyła podatek od nieruchomości o 18.200 zł;
- b) od stycznia 2018 r. budowle stanowiące wodociągi i kanalizację zostały przekazane do eksploatacji innemu podmiotowi, który eksploatuje je, prowadzi prace konserwacyjno-remontowe oraz pobiera od mieszkańców gminy Boćki opłaty za pobraną wodę oraz odprowadzone ścieki. Opłata ta jest dochodem tego podmiotu (spółki). Budowle te jako związane z prowadzoną działalnością

gospodarczą powinny być zadeklarowane do opodatkowania, czego nie dokonała ani gmina Boćki ani spółka. Wartość budowli ustalona na podstawie tabeli amortyzacyjnych środków trwałych za rok 2020 wynosi 5.333.485,08 zł co daje wartość niezadeklarowanego podatku od nieruchomości w wysokości 106.669,70 zł, a przyjmując, iż wartość ich w latach 2018-2021 jest taka sama to kwota nie zadeklarowanego podatku od nieruchomości za ten okres wynosi 426 678,80 zł.

Z kolei objęcie kontrolą realizacji dochodów z tytułu podatku od środków transportowych pozwoliło ustalić pojedyncze nieprawidłowości opisane na str. 80-81 protokołu kontroli. Polegały one przede wszystkim na wadliwym zaprezentowaniu lub niewskazaniu podstawy opodatkowania (DMC), mogące skutkować zaniżeniem lub zawyżeniem należności podatkowych.

Kontrola stwierdziła także, iż w przypadku czterech podatników doszło do złożenia deklaracji podatkowych z opóźnieniem, z naruszeniem postanowień art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który stanowi, iż podmioty o których mowa ust. 1, są zobowiązane odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności.

W zakresie dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, na podstawie przeprowadzonej analizy ewidencji wymiarowej ustalono, iż na terenie kontrolowanej jednostki funkcjonuje 5 gospodarstw agroturystycznych, z których żadne nie posiada podpisanej umowy na wywóz odpadów komunalnych. Cztery z nich deklaruje opłatę tylko za 1 do 4 osób posiadając po kilka miejsc noclegowych a jedno z nich w ogóle nie zadeklarowało opłaty. Opis dotyczący kontrolowanych kont sugeruje problemy z powszechnością realizacji dochodów z tytułu opłaty oraz zaniżenie przez zobowiązane gospodarstwa agroturystyczne należności z tego tytułu. W okazanej dokumentacji brak jest również dowodów aby kontrolowana jednostka próbowała ustalić stan faktyczny w celu prawidłowego objęcia opłatą – str. 85 protokołu kontroli.

W zakresie ulg w spłacie należności podatkowych udzielanych na podstawie art. 67a Ordynacji podatkowej, na str. 88-90 protokołu kontroli opisano przypadek udzielenia ulgi w spłacie podatków w kwocie 2.214,17 zł, w którym organ

podatkowy nie odniósł się do całości zebranego materiału dowodowego. Artykuł 210 § 4 Ordynacji podatkowej stwierdza, iż uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zawiera zaś wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. W zebranych materiałach dowodowych brak jest również dokumentacji potwierdzającej fakt, iż w chwili składania wniosku o przyznanie ulgi w spłacie podatek znalazł się w sytuacji nadzwyczajnej, która nie pozwalała mu dokonać zapłaty zaległości podatkowych.

Podsumowując opisane w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości należy podnieść iż większość z nich jest skutkiem nie wykonywania przez pracowników Urzędu czynności sprawdzających nakazanych treścią art. 272 Ordynacji podatkowej.

Kontrola wydatków na wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy wykazała, że:

- a) wskazanemu w protokole kontroli pracownikowi zatrudnionemu na podstawie powołania od dnia 23 listopada 2020 r. w wymiarze 1/16 etatu przyznano wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 300 zł miesięcznie, tj. o 62,50 zł więcej względem kwoty stanowiącej 1/16 maksymalnej wysokości wynagrodzenia zasadniczego dla tego stanowiska określonej przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936, ze zm.). Łącznie od grudnia 2020 r. do kwietnia 2021 r. wynagrodzenie tego pracownika zawyżono o 312,50 zł względem maksymalnej wysokości określonej przepisami prawa powszechnie obowiązującego – str. 98-99 protokołu kontroli;
- b) pracownikowi zatrudnionemu w wymiarze 3/4 etatu przyznano wynagrodzenie zasadnicze zawyżone względem regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Boćki o 375 zł w skali miesięcznej, co w 2020 r. spowodowało wypłacenie wynagrodzenia zasadniczego zawyżonego o kwotę 4.500 zł w stosunku do zasad określonych regulaminem. Zgodnie z Pani wyjaśnieniem nieprawidłowość ta (...) *była skutkiem omyłki spowodowanej brakiem formalnej zmiany załącznika nr 3 do Regulaminu Wynagradzania. Zmianę załącznika, w którym planowano m.in. zwiększyć do 4.700 zł maksymalną kwotę wynagrodzenia w XI kategorii zaszerogowania przygotowywano już w zeszłym roku. Jednak przez przeoczenie spowodowane zwiększeniem obowiązków (brak z-cy i długotrwała choroba*

sekretarza) zmiana ta została przyjęta dopiero w dniu 30.12.2020 r. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego wypłacanego temu pracownikowi w 2021 r. jest już zgodna z regulaminem, w związku ze zmianą regulaminu od dnia 1 stycznia 2021 r. – str. 99 protokołu kontroli.

W kontrolowanej jednostce prowadzony jest rejestr wydanych poleceń wyjazdu służbowego, w którym wpisywano wydane polecenia ze wskazaniem daty (czasu przebywania w podróży służbowej), miejsca i celu podróży. Analiza zapisów w rejestrze wykazała, że od końca września 2020 r. do końca 2020 r. w rejestrze delegacji nie odnotowano żadnych wyjazdów służbowych, mimo że z kart drogowych samochodów służbowych wynika, iż pracownicy odbywali podróże służbowe poza teren gminy. W odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie są wystawiane polecenia wyjazdu służbowego na podróże służbowe poza teren gminy pracownikom korzystającym z samochodów służbowych odpowiedziała Pani, że *Polecenia wyjazdu służbowego poza teren gminy są wystawiane tylko w przypadkach wyjazdów poza teren powiatu, co ma odzwierciedlenie w rejestrze wystawianych delegacji. W przypadku wyjazdów do Bielska Podlaskiego tj. miasta siedziby władz powiatowych, to odbywają się one zawsze samochodem służbowym i są czasowo bardzo krótkie i bezkosztowe dla pracownika w związku z tym polecenia wyjazdów służbowych nie były wystawiane.* Odnosząc się do treści wyjaśnienia należy wskazać, że zgodnie z art. 77⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, ze zm.) podróżą służbową jest wykonywanie przez pracownika na polecenie pracodawcy zadania służbowego poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy. Przy tym obowiązek formalnego, zgodnego z przepisami prawa, delegowania pracownika w podróż służbową nie dotyczy tylko podróży skutkujących wypłatą należności osobie delegowanej, lecz stanowi m.in. uzasadnienie nieobecności pracownika w miejscu wykonywania pracy. Zatem fakt odbywania podróży pojazdem służbowym i wynikający stąd brak kosztów podróży do rozliczenia nie stanowi okoliczności uzasadniającej pominięcie wystawienia polecenia wyjazdu służbowego (formalnego delegowania pracownika do odbycia podróży). W myśl § 2, § 3 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167), miejscowość

rozpoczęcia i zakończenia podróży określa pracodawca – str. 104–108 protokołu kontroli.

Kontrola zagadnień dotyczących gospodarowania w Urzędzie Gminy pojazdami służbowymi wykazała szereg nieścisłości – str. 105-108 protokołu kontroli. Nie stwierdzono, aby w badanym okresie obowiązywały wewnętrzne procedury regulujące kwestie dotyczące sposobu eksploatacji samochodów służbowych i dokumentowania tych procesów. Jak wynika z ustaleń kontroli, wprowadzone zostały jedynie normy zużycia paliwa. Szczegółowa analiza kart drogowych wystawionych dla samochodów służbowych osobowych Opel oraz Volvo w ostatnim kwartale 2020 r. wykazała, że:

- a) w części kart drogowych nie uzupełniano rubryk odnoszących się do miejsca odbywania podróży samochodem lub wypełniano je jako „teren gminy Boćki”, co powoduje częściowy brak jawności i przejrzystości w zakresie celu i miejsca wyjazdów (ich związku z wykonywaniem czynności służbowych), a tym samym publicznego celu poniesienia wydatku na zakup paliwa,
- b) nie było ustalane faktyczne zużycie paliwa w celu porównania go z przyjętą normą i stwierdzenia ewentualnego przepału czy oszczędności. Na części kart drogowych nie odnotowywano tankowań samochodu – niemożliwe jest zatem uzyskanie danych dotyczących faktycznego zużycia. Według Pani wyjaśnienia podawana w dokumentacji *Ilość paliwa na koniec miesiąca jest ustalana w wyniku rachunku wyliczenia ilości zatankowanych litrów, przejechanych kilometrów i zużycia paliwa w oparciu o ustaloną normę zużycia paliwa. Nie ma zasady „tankowania do pełna w ostatnim dniu miesiąca” ponieważ zakup paliwa dokonywany jest w stacji paliw wyłonionej w wyniku przetargu. W ostatnim okresie wyłoniona w przetargu stacja paliw jest oddalona od siedziby gminy ok. 20 km i znajduje się w Bielsku Podlaskim. W związku z powyższym jechanie tylko w celu zatankowania wszystkich pojazdów w ostatnim dniu miesiąca nie jest ekonomiczne, ponieważ generuje dodatkowe koszty paliwa związane z pokonaniem ok. 40 km (w obie strony) przez każdy pojazd tylko po to, aby zatankować pojazd. Pojazdy są tankowane przy okazji różnych wyjazdów służbowych w Bielsku Podlaskim. Należy wskazać, że przepisy prawa nie przewidują obowiązku tankowania pojazdu do pełna na koniec każdego miesiąca. Ustalenie faktycznego zużycia i porównanie go z normą również nie musi następować tylko na koniec miesiąca. Czynności tych można dokonać przy*

każdorazowym tankowaniu do pełna, jednakże ich warunkiem jest odnotowanie ilości zatankowanego paliwa i stanu licznika w momencie każdego tankowania,

c) nie stwierdzono, aby wypełniane karty drogowe posiadały adnotacje o objęciu ich kontrolą przez pracownika Urzędu Gminy; karty wypełniane są w sposób chaotyczny, przy części wyjazdów brakuje podpisów kierowców, stany liczników przy rozpoczęciu lub zakończeniu podróży bywają nieuzupełniane; ponadto nie każda karta drogowa opatrzona była podpisem osoby, która ją wystawiła,

d) przebieg samochodów ewidencjonowano w sposób wskazujący na nierzetelność danych:

- w dniu 30 października 2020 r. odnotowano wyjazd, po którym stan licznika wynosił 358.669 km. W rubryce obok dopisano jednak stan licznika 358.829. Następny wyjazd także rozpoczął się od 358.829 – różnica pomiędzy stanem końcowym a początkowym wynosi 160 km i nie została udokumentowana na karcie (co do kierowcy i miejsca wyjazdu),

- stan licznika przy zakończonym wyjeździe w dniu 12 stycznia 2021 r. wynosił 80.298 km; kolejna udokumentowana podróż samochodem odbyła się 13 stycznia, a stan licznika przed wyjazdem podano jako 80.312, czyli o 14 km więcej niż udokumentowano przy powrocie 12 stycznia (karta drogowa wystawiona jeszcze w 2020 r.),

- w dniu 6 listopada 2020 r. pracownik odbył podróż samochodem na trasie „Boćki – Bielsk Podlaski”, stan licznika przy wyjeździe wynosił 78.791 km, czyli 40 km więcej niż przy zwrocie samochodu przez innego pracownika po zakończeniu podróży samochodem wcześniej tego samego dnia,

- stan licznika przy zwrocie samochodu w dniu 10 listopada 2020 r. wynosił 78.957 km; w karcie nie uzupełniono kolejnego wyjazdu (pozostawiono wolną rubrykę) a następny wyjazd odbył się 13 listopada – stan licznika na początku podróży wyniósł 79.027 km, czyli był wyższy o 70 km niż w dniu powrotu, tj. 10 listopada.

Badając prawidłowość konkursu ofert na realizację w 2020 r. zadania własnego gminy Boćki z zakresu rozwoju sportu, prowadzonego na zasadach określonych uchwałą Nr XIII/89/2012 Rady Gminy Boćki z dnia 26 września 2012 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Boćki stwierdzono, że w zarządzeniu Nr 1/2020 z dnia 3 stycznia 2020 r. w sprawie ogłoszenia konkursu podano jako termin realizacji zadania dzień 25 maja 2020 r. Według oferty klubu sportowego Bocian Boćki i umowy o udzielenie dotacji termin

realizacji zadania to dzień 30 czerwca 2020 r. – wbrew treści ogłoszenia o konkursie. Według wyjaśnienia Pani Wójt *W Załączniku Nr 1 do Zarządzenia 1/2020 omyłkowo wstawiono datę 25.05.2020. W latach poprzednich zawsze ogłaszano termin realizacji zadań konkursowych do końca I półrocza. I tak też to zastosowano w praktyce I półrocza 2020r, nie weryfikując daty z Zarządzeniem Nr 1/2020. Zgodność terminu wykorzystania dotacji była sprawdzana z terminami zawartymi w umowie Nr 1/2020.*

W umowie określono, że zleceniobiorca jest zobowiązany zachować procentowy udział dotacji w kosztach zadania (nie więcej niż 90%) oraz, że strony dopuszczają możliwość przesunięcia wydatków w pozycji jednostkowej kosztów do 10%; przesunięcie powyżej 10% pozycji jednostkowej kosztów może nastąpić za zgodą Wójta Gminy. Umowa nie przewidywała wprost sankcji za nieprzestrzeganie podanych wartości procentowych dotyczących maksymalnego udziału dotacji w kosztach zadania i dopuszczalnej kwoty wydatków poniesionych ponad limit w ramach danej pozycji jednostkowej kosztów. W myśl § 10 ust. 1 powołanej wyżej uchwały Rady Gminy z dnia 26 września 2012 r. dotacja celowa wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem bądź też pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości – podlega zwrotowi do budżetu gminy wraz z odsetkami. Należy w tym miejscu wskazać, że stosownie do art. 252 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) za dotacje pobrane w nadmiernej wysokości uważa się m.in. dotacje otrzymane w wysokości wyższej niż określona w umowie. Okoliczność taka zaistniała w przypadku umowy 1/2020, gdyż według sprawozdania z jej realizacji udział dotacji w całkowitych kosztach zadania wyniósł 90,04% wartości zadania, co nieznacznie (o 21,71 zł) przekroczyło maksymalny udział dotacji w całkowitych kosztach. Mimo tego dotację uznano za rozliczoną prawidłowo. Stwierdzono też przypadek rozliczenia kosztów usług zewnętrznych, badań lekarskich i ubezpieczenia w wysokości 1.677 zł (plan 1.500 zł), tj. przekraczającej o ponad 10% (w zakresie kwoty 27 zł) kwotę określoną w kosztorysie, bez udokumentowania zgody Pani Wójt. Według ustaleń zawartych w protokole kontroli przekroczenie o 10% danego rodzaju wydatków zostało zaakceptowane przez Panią Wójt Gminy złożeniem podpisu uznającego dotację za wykorzystaną i rozliczoną – str. 108-114 protokołu kontroli.

W budżecie gminy Boćki na 2020 r. wyodrębniono funduszu sołecki na podstawie uchwały Nr XXVI/180/14 Rady Gminy Boćki z dnia 28 marca 2014 r.

Kontrola wybranych wniosków w sprawie przeznaczenia środków funduszu na 2020 r. wykazała, że przyjęty w części z nich sposób opisanie przedsięwzięć zgłoszonych przez sołectwa do realizacji nie umożliwia dostatecznie ustalenia cech tych przedsięwzięć jako spełniających warunki określone w art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301), jak również nie pozwala na należyte rozpoznanie woli zebrania wiejskiego co do sposobu wykorzystania środków. Badane wnioski mimo takiej formy zostały przyjęte do realizacji. Przykładem opisu przedsięwzięcia, który w ocenie Izby nie spełnia podstawowych wymagań wynikających z ustawy jest „zakup paliwa do ciągnika gminnego”. Zakup paliwa może być jednym z kosztów realizacji przedsięwzięcia w rozumieniu art. 2 ust. 6 ustawy a nie przedsięwzięciem samym w sobie. Nie wiadomo bowiem z treści wniosku, jakiego zadania własnego gminy ma dotyczyć ten zakup i jak ma służyć poprawie warunków życia mieszkańców. Nie wiadomo też, kto i w jakiej formie zadecyduje następnie o takim a nie innym sposobie wykorzystania ciągnika i zużycia w związku z tym zakupionego paliwa. Jak stanowi art. 5 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim, wniosek w sprawie przeznaczenia środków funduszu uchwała zebranie wiejskie. Zatem dokumentacja decyzji podjętych przez zebranie powinna dostatecznie dokładnie wyznaczać Pani Wójt zadania, na realizację których mieszkańcy podczas zebrania zaplanowali przeznaczyć środki. Jako wadliwie określone – ze względu na zbyt ogólne sformułowanie – należy też ocenić m.in. zadania zgłoszone we wnioskach jako „na cele GBP” czy „na działania związane ze sportem” – str. 114-120 protokołu kontroli.

W ramach kontroli stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.), mającej zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówień wszczętych do 31 grudnia 2020 r., badaniem objęto postępowanie na remont odcinków dróg gminnych na terenie gminy Boćki, polegający na wbudowaniu 6.500 m³ żwiru. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia przewidywała następujące kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej: cena – 60% i okres gwarancji – 40% (w ramach gwarancji najwyższej miała być punktowana oferta proponująca najdłuższy okres gwarancji, przy czym gwarancja nie mogła być krótsza niż 6 miesięcy i dłuższa niż 12 miesięcy). Przewidziano, że wykonawca, który zaoferuje najdłuższy okres gwarancji (12 miesięcy) otrzyma 40 pkt, natomiast wykonawca, który zaoferuje

najkrótszy okres (6 miesięcy) – 20 pkt. W przypadku okresów pośrednich ilość punktów miała być proporcjonalnie przeliczana.

Należy wskazać, iż przy tak skonstruowanych wagach kryteriów i zasadach punktacji oferta o cenie blisko 50% droższej od oferty najtańszej z 40 punktami za gwarancję 12-miesięczną byłaby „korzystniejsza” (uzyskałaby wyższą liczbę punktów) od o tyle tańszej z 20 punktami za gwarancję 6-miesięczną, zaś jedyną korzyścią dla zamawiającego byłby dłuższy o 6 miesięcy termin gwarancji. Przy czym należy wskazać, że owa korzyść odnosząca się do okresu gwarancji jest jedynie rzekoma, ponieważ według umowy z wykonawcą przedmiotem gwarancji była tylko bezpłatna naprawa wad i usterek. Zakres gwarancji nie wykaczał zatem poza uprawnienia przysługujące zamawiającemu z rękojmi za wady rzeczy. Na podstawie art. 568 § 1 k.c. odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady rzeczy dotyczy wad stwierdzonych przed upływem 2 lat, a w przypadku wad nieruchomości – 5 lat od dnia wydania rzeczy. W istocie więc różnicowanie punktacji w ocenie ofert z powodu okresu gwarancji ograniczonego do 12 miesięcy, a przy tym nie wykaczającego zakresem poza usuwanie wad, nie może dać zamawiającemu korzyści, które obiektywnie rekompensowałyby potencjalne wyższe wydatki z powodu realizacji droższej oferty, która uzyskałaby wyższą liczbę punktów w następstwie zaoferowania dłuższego okresu gwarancji.

Z wyjaśnienia Pani Wójt w sprawie powodów takiego określenia kryteriów oceny ofert wynika, że *Kryterium gwarancji było zwyczajowo przyjęte w Urzędzie Gminy Boćki jako poza cenowe kryterium wyboru oferty, nigdy nie zdarzyło się aby zaproponowana przez Oferenta gwarancja spowodowała konieczność wyboru droższej cenowo oferty. Jednakże, w związku z ryzykiem przeważenia gwarancji nad ceną oferty, poza cenowe kryterium zostanie w następnych przetargach dot. dożwirowania dróg gminnych zmienione.*

Odnosząc się do wyjaśnienia pragnę wskazać, że intencją Izby nie jest zakazywanie stosowania kryterium gwarancji, lecz jedynie zwrócenie uwagi na konieczność należytego określenia jej warunków – tak aby rzeczywiście mogło ono dawać dodatkowe korzyści zamawiającemu względem już zabezpieczonych prawem uprawnień – oraz należytego zważenia liczby punktów, które wykonawca za te kryterium może uzyskać względem ceny. Podstawowym celem prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty w rozumieniu art. 2 pkt 5 Prawa zamówień publicznych obowiązującego do 31 grudnia 2020 r. Sformułowanie kryteriów oceny ofert, które

mogą choćby potencjalnie prowadzić do wyboru oferty istotnie droższej przy braku dla zamawiającego korzyści, które można obiektywnie uznać za adekwatnie rekompensujące potencjalnie wyższe wydatki na realizację zamówienia świadczy o nieprawidłowym przygotowaniu postępowania. Zamawiający powinien kształtować kryteria w sposób zapewniający wybór oferty najkorzystniejszej, ustalając wagę i warunki innych niż cena kryteriów na poziomie odpowiednim do ich rzeczywistej istotności względem wydatków, które będą poniesione na realizację zamówienia.

Na podstawie art. 246 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129), która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 r., zamawiający publiczni, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, oraz ich związki mogą zastosować kryterium ceny jako jedyne kryterium oceny ofert albo jako kryterium o wadze przekraczającej 60%, jeżeli określą w opisie przedmiotu zamówienia wymagania jakościowe odnoszące się jedynie do co najmniej głównych elementów składających się na przedmiot zamówienia. Złagodzone też obowiązujące do końca 2020 r. wymagania w odniesieniu do kosztów cyklu życia produktu – obowiązek wykazania w załączniku do protokołu, w jaki sposób zostały one uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia został zniesiony. Zastosowanie ceny jako jedynego kryterium oceny ofert lub kryterium o wadze przekraczającej 60% jest więc uzależnione od określenia przez zamawiającego w opisie przedmiotu zamówienia wymagań jakościowych odnoszących się do co najmniej głównych, a nie jak do końca 2020 r. „wszystkich” elementów składających się na przedmiot zamówienia.

Zgodnie z definicją najkorzystniejszej oferty zawartą w art. 239 ust. 2 Prawa zamówień publicznych obowiązującego od 1 stycznia 2021 r. najkorzystniejsza oferta to oferta przedstawiająca najkorzystniejszy stosunek jakości do ceny lub kosztu lub oferta z najniższą ceną lub kosztem. Sformułowanie kryteriów oceny ofert, które mogą prowadzić do wyboru oferty istotnie droższej przy braku korzyści adekwatnie rekompensujących potencjalnie wyższe wydatki nadal będzie więc świadczyć o niewłaściwym przygotowaniu postępowania. Zamawiający powinien kształtować kryteria w sposób zapewniający wybór oferty najkorzystniejszej, ustalając inne niż cena kryteria na poziomie odpowiednim do ich rzeczywistej istotności względem wydatków, które będą poniesione na realizację zamówienia. Prawo zamówień publicznych nie znosi obowiązku stosowania art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być

dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W umowie z wybranym wykonawcą tego zamówienia postanowiono, że wynagrodzenie będzie płatne po odbiorze ustalonych i wbudowanych ilości żwiru, na podstawie potwierdzonych przez sołtysów raportów, protokołu częściowego odbioru robót (w ciągu 7 dni od daty powiadomienia zamawiającego o gotowości odbioru robót) i wystawionej faktury przejściowej. Po wykonaniu całego zakresu robót wykonawca miał przedstawić zamawiającemu zestawienie wszystkich protokołów częściowych oraz zestawienie wszystkich faktur dotyczących realizacji umowy, co miało być podstawą do dokonania odbioru ostatecznego. Ponadto umowa przewiduje czynności, jakie może wykonać zamawiający jeśli w trakcie odbioru zostaną stwierdzone wady. Określony umową sposób dokumentowania wykonania robót nie był w praktyce stosowany. Poza fakturą kontrolującemu okazano dokumenty WZ (wydanie materiałów na zewnątrz) sporządzone oddzielnie dla każdego sołectwa i podpisane przez sołtysa wraz z oświadczeniami wykonawcy, iż w danym dniu „zakończyliśmy dostawę żwiru do w ilości m³”. Nie okazano przewidzianych umową protokołów częściowego odbioru robót i protokołu ostatecznego – str. 127-130 protokołu kontroli.

W zakresie udzielania zamówień publicznych o wartości do 30.000 euro w dalszym ciągu – podobnie jak podczas poprzedniej kontroli kompleksowej – obowiązywały w Urzędzie Gminy Boćki procedury wynikające z zarządzenia Nr 23/2014 Wójta Gminy Boćki z dnia 4 sierpnia 2014 r. W myśl zarządzenia, do zamówień, których wartość szacunkowa nie przekracza kwoty 15.000 euro nie stosuje się postanowień regulaminu. Dla zamówień o wartości od 15.000 euro do 30.000 euro przewidziano zaś przeprowadzanie pisemnego rozeznania cenowego (przy zaproszeniu co najmniej 3 potencjalnych wykonawców) lub przetargu na zasadach ogólnych. Pełniącemu funkcję Wójta Gminy Boćki w czasie prowadzenia kontroli kompleksowej w 2017 r. Stanisławowi Charytonowi zalecono rozważenie zmiany regulaminu poprzez obniżenie kwoty, powyżej której istnieje obowiązek dokumentowania wyboru wykonawców zamówień publicznych, do których nie mają zastosowania przepisy Prawa zamówień publicznych. W odpowiedzi pełniący funkcję Wójta stwierdził, iż nie podjęto decyzji w sprawie ewentualnej zmiany regulaminu; kwestię tę odłożono do decyzji nowo wybranego Wójta – str. 131-132 protokołu kontroli.

W związku z tym, że wniosek ten nie był kierowany do Pani Wójt, lecz osoby tymczasowo pełniącej funkcję Wójta Gminy Boćki, właściwym jest wystosowanie go obecnie bezpośrednio do Pani. Ponadto z ustaleń kontroli wynika, że nie wydawała Pani procedur w tej kwestii, które regulowałyby od 1 stycznia 2021 r. udzielanie zamówień publicznych niepodlegających przepisom Prawa zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 r., tj. zamówień o wartości poniżej 130.000 zł – art. 2 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

W ramach kontroli wyłaniania w 2020 r. wykonawców i realizacji zamówień o wartości nieprzekraczającej 30.000 euro sprawdzono dostawę gazu na potrzeby ogrzewania budynku Urzędu Gminy i CK-T w Boćkach. Wykonawca – zgodnie z zapytaniem – miał określić cenę jednostkową netto za litr paliwa oraz łączną wartość przewidywanego rocznego zamówienia. Był też zobowiązany podać stały upust udzielony w okresie realizacji umowy w procentach, cenę jednostkową producenta netto pomniejszoną o stały upust, wartość netto, VAT i wartość brutto. Okazano odpowiedź wykonawcy z dnia 13 sierpnia 2020 r. na zapytanie ofertowe, ustalające cenę jednostkową netto 1,56 zł, stały upust 28% i cenę jednostkową po upuście 1,12 zł. Do oferty dołączono też cennik Orlen obowiązujący od 29 czerwca 2020 r. (wydruk z 12 sierpnia), z którego wynika cena gazu na cele grzewcze i technologiczne – 1,56 zł. Umowa z dostawcą została zawarta w dniu 20 sierpnia 2020 r. Wynika z niej, iż cena netto gazu będzie wynikała z ceny netto jednego litra gazu podanej na stronie internetowej producenta paliwa z dnia poprzedzającego dzień dostawy pomniejszonej upust w wysokości 28%. Kontrolującemu nie okazano dokumentacji potwierdzającej prawidłowość stosowanych przez dostawcę cen w przypadku dwóch dostaw (faktury z 23 września 2020 r. i z 8 stycznia 2021 r.). Weryfikacja tej kwestii okazała się niemożliwa podczas kontroli. Według wyjaśnienia Pani Wójt *badano notowania cen giełdowych zakupu gazu skroplonego propan do celów grzewczych. Ceny jednostkowe netto na fakturach (...) uwzględniają udzielony upust w wysokości 28%* – str. 132-134 protokołu kontroli.

W zakresie podstaw gospodarowania mieniem gminy nie okazano kontrolującemu planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości obejmującego okres do 2020 r. włącznie. Okazano natomiast plan wykorzystania zasobu na lata 2021-2023 podpisany przez Panią Wójt, jednakże nie posiada on

daty sporządzenia – str. 141 protokołu kontroli. Brak planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości obejmującego okres przed 2021 r. stanowi naruszenie przepisów art. 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami – str. 141 protokołu kontroli.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania lub błędnej interpretacji przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy oraz nieprawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Organem wykonawczym gminy wiejskiej jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowywania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, działającego w strukturze organizacyjnej wskazanej w protokole kontroli, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, spoczywa na Wójcie – kierowniku jednostki – zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz pracownikach, którym powierzono obowiązki w zakresie gospodarki finansowej.

Wójt jest również organem podatkowym pierwszej instancji w myśl przepisu art. 13 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości spoczywały na Skarbniku Gminy, stosownie do postanowień zakresu czynności. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze ustalenia kontroli, na podstawie art. 9 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, **zalecam:**

- 1.** Wprowadzenie konta 240 do zakładowego planu kont dla budżetu gminy, mając na względzie argumentację zawartą w części opisowej wystąpienia.
- 2.** Zobowiązanie Skarbnika Gminy do wyeliminowania nieprawidłowości i uchybień w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, poprzez:

- a) zapewnienie zgodności między danymi bilansu zamknięcia wykazanymi na koncie 800 a bilansem otwarcia na tym koncie w następnym roku,
- b) ustalanie na koniec roku jednostronnego salda konta 800,
- c) zaprzestanie ewidencjonowania z wykorzystaniem konta 901 operacji dotyczących dochodów z zadań zleconych w części przypadającej budżetowi państwa,
- d) dokonywanie na koncie 130-10 technicznego zapisu ujemnego dla operacji zwrotu wydatków Urzędu z tytułu zwrotów przekazanych dotacji,
- e) ustalanie kwoty należności długoterminowych na koncie 226 z uwzględnieniem obowiązującego od 2018 r. opisu zasad funkcjonowania tego konta,
- f) zaniechanie przypisywania na koncie 226 jakichkolwiek należności, które ze swej istoty określonej przepisami prawa posiadają charakter świadczeń opłacanych corocznie (tj. nie wynikają z kwoty należności lub zaległości rozłożonej na raty lub o odroczonym terminie płatności),
- g) wyksięgowywanie na koniec roku po odwrotnych stronach kont 225-1 i 240 w ewidencji Urzędu nierealnych, znoszących się, sald należności i zobowiązań powstałych w związku z ewidencją centralnego rozliczenia podatku VAT, mając na uwadze zapewnienie rzetelnych danych do sprawozdawczości finansowej,
- h) naliczanie i ujmowanie w księgach należnych gminie odsetek od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych,
- i) przenoszenie z konta 080 na konto 011 wartości zakończonych robót inwestycyjnych pod datą przyjęcia do używania (odebrania) wytworzonego efektu inwestycyjnego (jako ulepszenie środka trwałego lub jako nowy środek trwały),
- j) przestrzeganie regulacji wewnętrznych określających zasady prowadzenia ewidencji materiałów,
- k) zaniechanie księgowania w ewidencji Urzędu umorzenia pozostałych środków trwałych zakupionych lub otrzymanych w celu przekazania innej jednostce organizacyjnej, jeżeli nie nastąpiło wydanie ich do używania w Urzędzie.

3. Klasyfikowanie w par. 0750 wyłącznie dochodów z czynszu najmu lub dzierżawy. Ujmowanie dochodów ze sprzedaży ciepła właścicielom lokali w par. 0830 lub 0970.

4. W zakresie sprawozdawczości:

- a) wykazywanie w sprawozdaniu Rb-27S kwoty dochodów otrzymanych ustalonej zgodnie z przepisami wskazanymi w części opisowej wystąpienia,
- b) zobowiązanie kierownika GOPS do wykazywania dochodów gminy z tytułu udziału w dochodach z zadań zleconych w par. 2360 w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S GOPS, mając na uwadze zapewnienie możliwości prawidłowego sporządzenia zbiorczego sprawozdania Rb-27S,
- c) prawidłowe sporządzanie jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ Urzędu Gminy, poprzez wykazywanie kwoty dochodów przekazanych w wysokości równej dochodom wykonanym (wpływają one bowiem bezpośrednio na rachunek budżetu gminy) oraz zaniechanie wykazywania danych w kolumnie dotyczącej dochodów potrąconych na rzecz gminy, która podlega wypełnieniu dopiero w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ.

5. W zakresie dochodów z opłat za użytkowanie wieczyste gruntów:

- a) stosowanie art. 77 ust. 2a ustawy o gospodarce nieruchomościami przy ustalaniu wysokości opłat należnych w poszczególnych latach po aktualizacji w sposób określony przywołanymi orzeczeniami Sądu Najwyższego; rozliczenie z użytkownikiem wieczystym opłaty rocznej za 2020 r., która została mu zawyżona o 149,28 zł,
- b) zaniechanie zmniejszania opłaty rocznej po aktualizacji w przypadku określonym w zdaniu pierwszym art. 77 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami; podjęcie stosownych działań w celu usunięcia skutków błędnego zmniejszenia opłaty, skutkującego jej zaniżeniem łącznie o 275,10 zł za lata 2020-2021.

6. Precyzyjne określenie terminu płatności faktur w umowie o administrowanie wodociągami zawartej z przedsiębiorstwem Wodociągi Podlaskie oraz przestrzeganie go w wystawianych fakturach.

7. Podjęcie działań w celu zmiany treści decyzji BGK.7015.1.2020 z dnia 13 stycznia 2020 r. w zakresie wysokości opłaty za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym, na zgodną z art. 40 ust. 10 ustawy o drogach publicznych, oraz usunięcia skutków finansowych wadliwie ustalonej opłaty skutkującej zaniżeniem jej za lata 2020-2021 o 72,75 zł.

8. Przestrzeganie wskazanych przepisów Ordynacji podatkowej w zakresie przeprowadzania kontroli podatkowych oraz czynności sprawdzających.

9. Wyjaśnienie i wyeliminowanie wskazanych w protokole kontroli i części opisowej wystąpienia rozbieżności i nieprawidłowości w zakresie danych wykazanych w informacjach i deklaracjach podatkowych oraz ich zgodności z obowiązującymi przepisami. W odpowiedzi na zalecenia przedstawienie wyników poszczególnych ustaleń oraz ich efektów w aspekcie finansowym.

10. Wyeliminowanie nieprawidłowości z zakresu powszechności realizacji dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

11. Przestrzeganie przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej w zakresie prawidłowości prowadzenia postępowania podatkowego i formalnoprawnej prawidłowości wydawanych decyzji podatkowych.

12. W zakresie wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy:

- a) niezwłoczne wyeliminowanie niezgodności wynagrodzenia zasadniczego wskazanego w protokole kontroli pracownika zatrudnionego na podstawie powołania z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych; wystąpienie do tego pracownika o dobrowolny zwrot kwoty 312,50 zł, o którą zawyżono wynagrodzenie względem przepisów prawa powszechnie obowiązującego (oraz pozostałych kwot zawyżenia, jeżeli wynagrodzenie było wypłacane w zawyżonej wysokości również po dniu kontroli),
- b) dołożenie większej staranności w zakresie zachowania zgodności wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na umowę o pracę z regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Boćki.

13. Zapewnienie, aby wszystkie podróże służbowe pracowników Urzędu w rozumieniu Kodeksu pracy – w tym odbywane samochodem służbowym – poprzedzane były pisemnym poleceniem wyjazdu służbowego.

14. Kompleksowe unormowanie zasad gospodarowania pojazdami służbowymi, przede wszystkim w kwestii rozliczeń zużycia paliwa, wzorów kart drogowych, reguł ich ewidencji, wydawania, wypełniania i kontroli, mając na względzie postulat

przejrzystości i rzetelności udokumentowania procesów eksploatacji pojazdów znajdujących się na stanie Urzędu Gminy oraz zapewnienie w szczególności:

- a) wypełniania kart drogowych w sposób umożliwiający ustalenie celów i miejsc wyjazdu oraz dający racjonalne zapewnienie o rzetelności i kompletności ich danych,
- b) ustalania faktycznego zużycia paliwa w celu porównania go z przyjętą normą na potrzeby stwierdzenia ewentualnego przepału lub oszczędności.

15. W zakresie udzielania dotacji na podstawie uchwały Rady Gminy Boćki w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu:

- a) zachowanie zgodności między podanym w ogłoszeniu o konkursie oraz w umowie terminem realizacji zadania,
- b) precyzyjne określanie w treści umowy sankcji za naruszenie przez dotowanego przyjętych wymagań dotyczących maksymalnego udziału dotacji w całych kosztach zadania i dopuszczalnej kwoty wydatków poniesionych ponad limit w ramach danej pozycji jednostkowej kosztów.

16. Przyjmowanie tylko takich wniosków w sprawie przeznaczenia środków funduszu sołeckiego, których treść umożliwia dostatecznie precyzyjne ustalenie uchwalonych przedsięwzięć podlegających zrealizowaniu przez Panią Wójt, mając na względzie uwagi zawarte w części opisowej wystąpienia.

17. Uwzględnienie przy formułowaniu wagi i warunków pozacenowych kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych uwag zawartych w części opisowej wystąpienia, w celu zapewnienia obiektywnej adekwatności między korzyściami, jakie da zamawiającemu ewentualne zróżnicowanie przez wykonawców warunków w zakresie tych kryteriów a potencjalnymi wyższymi wydatkami na realizację zamówienia, które mogą wynikać z tego zróżnicowania. Ponadto zwrócenie uwagi, że przepisy Prawa zamówień publicznych nie nakazują ustalania we wszystkich postępowaniach innych kryteriów oceny ofert oprócz ceny, jak również nie ograniczają wagi kryterium ceny do maksymalnie 60%.

18. Dokumentowanie wykonania zamówienia polegającego na nawiezieniu żwiru na drogi w sposób określony w umowie z wykonawcą.

19. Zapewnienie dokumentacji poświadczającej prawidłowość (względem umowy) zawartych w fakturach cen stosowanych przez dostawcę gazu.

20. Rozważenie obniżenia kwoty, powyżej której istnieje w Urzędzie Gminy obowiązek dokumentowania wyboru wykonawców zamówień publicznych, do których nie mają zastosowania przepisy Prawa zamówień publicznych.

21. Opracowywanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości w sposób zapewniający ciągłość obowiązywania regulacji w tym zakresie na terenie gminy Boćki.

O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych proszę powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Białymstoku w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Dodatkowo informuję o możliwości składania, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zastrzeżeń do zawartych w wystąpieniu wniosków, za pośrednictwem Prezesa RIO do Kolegium Izby, zgodnie z art. 9 ust. 3-4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Bieg 30-dniowego terminu ulegnie zawieszeniu w stosunku do wniosków objętych zastrzeżeniem.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku